

Kotopaikka Linkkivinkit

**Omakielisiä ja selkokieliä
linkkejä maahanmuuttajille**

Sisällys

Omakielisiä ja selkokielisiä linkkejä maahanmuuttajille:

1. YHTEISKUNTATIETOA MAAHANMUUTTAJILLE	3
2. TIETOA TYÖELÄMÄSTÄ	3
3. TIETOA ASUMISESTA MAAHANMUUTTAJILLE	4
4. VANHEMMUUS, PERHE JA LASTEN KASVATUS	5
5. TIETOA TERVEYDESTÄ JA HYVINVOINNISTA MAAHANMUUTTAJILLE	5
6. SANASTOJA	6

Kotopaikka Linkkivinkit

Omakielisiä ja selkokieliä linkkejä maahanmuuttajille:

1. YHTEISKUNTATIEDOJA MAAHANMUUTTAJILLE

Suomi sinun kielelläsi

Laajasti tietoa Suomesta ja Suomeen muuttamisesta. Kielet: suomi, ruotsi, englanti, venäjä, ranska, viro, somali, espanja, turkki, kiina, persia ja arabia. Sivuston on julkaissut Helsingin kaupunki ja sen rahoittaa valtio sekä InfoFinlandissa mukana olevat kunnat.

Opas esikotoutumiseen

OTTO-hankkeessa (ESR) tuotettu opas esikotoutumisen vaiheeseen suomalaisesta yhteiskunnasta ja siihen osallistumisesta. Kielet: selkosuomi, osin englanti.

Tervetuloa Suomeen -opas

Työ- ja elinkeinoministeriön perustietopaketti Suomesta ja yhteiskunnasta. Kielet: suomi, ruotsi, englanti, venäjä, viro, ranska, espanja, thai, kiina, arabia, persia, somali ja turkki.

Moving to Finland -sivusto

Perustietoa suomalaisesta yhteiskunnasta ja arkielämästä sekä suomen kielen perussanastoa. Sivusto on tarkoitettu

erityisesti Suomeen tuleville kiintiöpakolaisille. Kielet: englanti, ruotsi, ranska, swahili, burma, persia, kurdi, arabia. Sivuston on laatinut Kansainvälinen siirtolaisjärjestö Maahanmuuttoviraston ja Turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston (AMIF) tuella.

Omakielinen yhteiskuntaorientaatio

Suomen pakolaisavun AMIF-rahoituksella tekemä valmis kurssipohja ja oppikirja omakieliseen yhteiskuntaorientaatioon. Kielet (4/2019) suomi, arabia ja somali. Lisää käännöksiä tulossa.

2. TIETOA TYÖELÄMÄSTÄ

Maahanmuuttajat työelämässä

-sivustolta löydät materiaaleja niin työnantajalle kuin työntekijällekkin.

Kotisuomessa.fi, Työelämä

Opetushallituksen tuottama sivusto eri ammattialoilla ja työtehtävissä tarvittavan kielen sekä yleisten työelämävalmiuksien harjoitteluun.

Työelämä tietoa maahanmuuttajille

Tietoa suomalaisen työelämän säännöistä ja tavoista. Materiaali on tuotettu Petmo-hankkeessa, jota SAK on hallinnoinut ja ESR rahoittanut.

Töissä Suomessa – tietoa maahanmuuttajalle 13 kielellä

Töissä Suomessa -opas Työterveyslaitoksen sivuilla tarjoaa tietoa suomalaisesta työelämästä: työnhausta, suomalaisesta työkuluttuurista, työhön perehdyttämisestä, esimiehen roolista sekä työntekijöiden terveydestä ja hyvinvoinnista huolehtimisesta. Kielet: arabia, englanti, kiina, ranska, ruotsi, saksa, somali, sorani, suomi, thai, venäjä, vietnam, viro.

3. TIETOA ASUMISESTA MAAHANMUUTTAJILLE

Kuvallinen asumisen ja asiainnin opas

Kuvallinen materiaali asumisen ja arjen asioimisen tueksi yhteisen kielen puuttuessa. Sisältää suomi-farsi -tukisanaston. Materiaali on tehty Savonia-ammattikorkeakoulun sosionomiopiskelijoiden opinnäytetyönä.

Paloturvallisuutta kotona -opas

Suomen Pelastusalan Keskusjärjestön opas, jossa on kuvitettua tietoa kodin paloturvallisuudesta. Kielet: suomi, ruotsi, arabia, englanti, farsi, ranska, somali, sorani ja venäjä.

Asumisoppaat ja tietoa asumisesta eri kielillä

Lumo-vuokra-asuntojen asumisoppaat, järjestyssäännöt, saunomisohteet ja pesuohjeet vuokra-asumiseen. Kielet: englanti, viro, venäjä, arabia, somalia, sorani, albania, ranska ja vietnam.

Jätehuolto ja kierrätys

Sivun alaosassa pdf-muodossa Vinkkejä

asumiseen -opas. Kielet: suomi, englanti, venäjä, somali, arabia ja kurdi. Sivuston on julkaissut Helsingin kaupunki ja sen rahoittaa valtio sekä InfoFinlandissa mukana olevat kunnat.

Turvallisuusohjeita eri kielillä

Pirkanmaan pelastuslaitoksen sivuilta löytyy turvallisuusohjeita, kuten hätänumeroon soittaminen ja tulipalon sattuessa. Kielet: albania, arabia, bosnia, dari, englanti, espanja, kurdi, persia, ranska, ruotsi, somali ja venäjä.

Turvallisuustietoa, maahanmuuttajien materiaali

Pirkanmaan pelastuslaitoksen selkokielineen ja kuvitettu PowerPoint-turvallisuusopas koteihin.

Turvaopas eri kielillä

Tietoa ja ohjeita onnettomuuksien ennaltaehkäisyyn ja hätätilanteisiin. Kielet: suomi, ruotsi, englanti, viro, saksa, venäjä, espanja, ranska ja kiina.

Jäteasiaa jokaiselle -esite

Pirkanmaan jätehuolto oy:n selkokielineen opas jätteistä ja niiden lajittelusta.

Opastusta asumiseen -videotietoisut

Selkokielineisiä videoita asumisen tueksi mm. roskien lajittelusta ja kodinkoneiden turvallisesta käytöstä. Materiaali on tuotettu Suomen Pakolaisavun VertaisKoton ja Kotilo-projektin, Helsingin kaupungin maahanmuuttoyksikön ja Metropolia ammattikorkeakoulun yhteistyönä.

Asunnon hakeminen – hyvä huomioida

Tietoa asunnon hakuvaiheeseen taloudellisesta näkökulmasta. Materiaali on tehty Moniheli ry:n Katto-hankkeessa. Kielet: suomi, englanti, ranska, venäjä, somali, dari, arabia ja sorani.

Nollatoleranssi hämärälle asunnon välitystoiminnalle

Lainvastaisesta asunnonvälitystoiminnasta varoittava teksti. Kielet: suomi, turkki, englanti, arabia ja somalia.

Vuokraopas

Kuluttajaliiton opas, jossa on tietoa vuokralaisen ja vuokranantajan oikeuksista ja velvollisuuksista: vuokrasopimus, huoneiston käyttö ja kunnossapito, vuokran määrä ja vuokrasuhteen päätyminen. Kielet: suomi, selkosuomi, ruotsi, englanti, venäjä, ranska, somali ja arabia.

4. VANHEMMUUS, PERHE JA LASTEN KASVATUS

Tietoa lastensuojelusta

Lastensuojelun Keskusliiton tuottama sivusto, joka tarjoaa perustietoa lastensuojelusta Suomessa. Täältä löytyy tietoa lasten huolenpidosta ja sen vastuista Suomessa sekä perheille suunnatuista palveluista. Kielet: suomi, selkosuomi, englanti, ruotsi, ranska, venäjä, viro, somali, arabia, farsi ja kurdi.

Lastenkasvatusvihkoset

Väestöliiton tietovihkoset lasten kasvatuksesta Suomessa. Kielet: arabia, albania, burma (Myanmar), englanti, kurdi (sorani), somali ja venäjä sekä selkosuomi.

Vanhemmuuden roolikartta

Karttaa voi hyödyntää maahanmuuttajaperheiden kanssa työskennellessä. Helppotajuinen ja kuvilla varustettu kartta toimii myös luku- ja kirjoitustaidottomien kanssa työskennellessä. Terveys- ja hyvinvoinnin laitoksen materiaali. Kielet: suomi, ruotsi, englanti, ranska, somalia ja venäjä.

Kaksikielisyys-esitteet

Tampereen kaupungin sosiaali- ja terveystoimen lyhyt ohje vanhemmille siitä,

miksi tulisi puhua omaa kieltä lapsilleen. Kielet: suomi, arabia, bosnia, englanti, kiina, kurdi, persia, ranska, ruotsi, serbia, turkki, venäjä, vietnam ja viro.

Turvataidot ja lapsen keho -juliste

Väestöliiton tuottama juliste, jossa lapsia ohjataan kunnioittamaan ja suojelemaan omaa ja toisten kehoa. Kielet: suomi, ruotsi, englanti, viro, venäjä, inarinsaame, pohjoissaame, koltansaame ja arabia.

Poikien ei-lääketieteellinen ympärileikkaus

Terveys- ja hyvinvoinnin laitoksen sivuilla asiaa poikien ei-lääketieteellisestä ympärileikkauksesta sekä esitteet erikielisille vanhemmille. Kielet: suomi, ruotsi, englanti, somali, arabia, sorani ja dari.

5. TIETOA TERVEYDESTÄ JA HYVINVOINNISTA MAAHANMUUTTAJILLE

Tietoa mielenterveydestä maahanmuuttajille

Opas mielenterveyden aiheista, mielenterveyden ylläpitämisestä sekä maahanmuuton aiheuttamista muutoksista. Sen ovat tuottaneet yhteistyössä HUS, Suomen Mielenterveysseura, Sähköisen asioinnin ja demokratian vauhdittamisohjelma (SADe) ja RAY. Kielet: suomi, arabia, englanti, kurdi-sorani, somalia, venäjä ja dari.

Tietoa mielenterveyden häiriöistä eri kielillä

Tietoa masennuksesta ja traumaperäisestä stressihäiriöstä maahanmuuttajille. Tekstit on laatinut Tampereen mielenterveyskeskuksen psykiatrian erikoislääkäri Tapio Halla. Kielet: albania, arabia, bosnia, burma, dari, englanti, kurdi, persia, ranska, serbia, somalia, swahili, turkki, venäjä ja vietnam.

Leikki-ikäisen lapsen ravitseminen -opas somalialaisille vanhemmille

Leikki-ikäisen ravitsemustietoa. Laurea ammattikorkeakoulun hoitotyön kuntoutusohjelman opinnäytetyö (Najmo Hassan ja Anniina Häkkinen). Kieli: somali.

Mielenterveysseura

Suomen mielenterveysseuran sivusto mielenterveydestä. Kielet: suomi, ruotsi, englanti, venäjä, somali, sorani ja arabia.

Harjaa hampaat näin -video

Selkvideo hampaiden harjaamisesta on tehty Kehitysvammaliiton Selkoilmaisuus arjen tukena -projektissa. Hammaslääkäriliitto ja Suun Terveysterveystieteiden tutkimuskeskus Ammattiliitto STAL ovat olleet mukana asiantuntijatyöryhmässä.

Tietoa lasten ja nuorten terveyspalveluista eri kielillä

Esitteet lasten ja nuorten terveyspalveluista: Ennaltaehkäisevä terveydenhuolto äitiys- ja lastenneuvolassa ja Ennaltaehkäisevä terveydenhuolto koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa. Esitteet on tehty Tampereen kaupungin lasten ja nuorten terveyspalveluissa. Kielet: arabia, englanti, kurdi, persia, somali, venäjä.

Apua väkivaltaa kokeneille

Kriisikeskus Monikan ja Turvakoti Monan esitteet väkivaltaa kokeneille. Kielet: suomi, arabia, englanti, venäjä, ranska, somali, sorani ja thai.

Vammaisen tai pitkäaikaissairaana maahanmuuttajan opas

Perustietoa niistä palveluista, oikeuksista, velvollisuuksista ja mahdollisuuksista, jotka tukevat itsenäistä ja aktiivista elämää Suomessa. Oppaan tekijä on Vammaisten maahanmuuttajien tukikeskus Hilma. Kielet: suomi, selkosuomi, venäjä, englanti, arabia, burma, kiina, kurdi, persia, ranska, ruotsi, somali ja thai.

Työ- ja toimintakyvyn arviointimenetelmä Kykyviisari

Työterveyslaitoksen menetelmä perustuu vastaajan omaan arvioon tilanteestaan. Kielet: suomi, ruotsi, englanti, arabia, selkokieli, somali, sorani.

Terveeksi kotikonstein -opas

Jyväskylän yhteistoiminta-alueen terveyskeskuksen oppaaseen on koottu tavallisimpien kotona hoidettavien sairauksien ja niiden oireiden sekä tapaturmien hoito-ohjeita. Kielet: suomi, albania, arabia, burma, englanti, ranska, kinyarwanda, kurdi, persia, venäjä, somali, swahili ja thai.

6. SANASTOJA

Päiväkotisanastot

Suomen Pakolaisavun sanastoja päiväkotien arkeen työntekijöiden ja maahanmuuttajavanhempien kommunikoinnin tueksi. Kielet: somalia, arabia, kurdi, persia.

Kuva- ja videosanakirjoja ammatilliseen opiskeluun maahanmuuttajille

OPH:n Selkosilta-hankkeessa Vamian ja Jyväskylän aikuisopiston tekemää selkokielistä materiaalia ammattiopintoihin hoiva-alalle, puhdistuspalvelualalle, rakennusalalle, metallialalle ja logistiikka-alalle. Esim. päivähoidon ammattisanastoa kuvina ja puhuttuina.

Ensihoidon kieliopas

Pirkanmaan pelastuslaitoksen laatimat sanastot hätätilanteisiin. Kielet: ruotsi, englanti, ranska, saksa, espanja, venäjä, persia, arabia, somali ja kiina.

Arabia-suomi -materiaalit koulunkäynnin tueksi

Sivulla on tulostettavia kuvasanastoja sekä toimintaohjeita koulunkäynnin ja opetuksen tueksi. Materiaalin ovat työstäneet Kolpeneen palvelukeskuksen kuntayhtymän työryhmä ja sen tilaajana on ollut Oulun Yliopisto/Valmo-koulutushanke (OKM).
Kielet: suomi ja arabia.

Sanastoa terveydenhoitohenkilöstölle ja terveydenhoito-ohjeita pakolaisille

Sosiaali- ja terveysministeriön sivustolla sivun alaosassa on terveyssanastoja eri kielillä turvapaikanhakijoiden ja pakolaisten kanssa työskenteleville. Kielet: albania, serbokroatia, vietnam, somali, ranska, arabia, persia, kurdi, ruotsi, englantia, venäjä.

Kuvasanasto aikuisille maahanmuuttajille

Suomen kielen perussanastoa, joka on kuvitettu selkeällä piirroskuvituksella.

Sanasto soveltuu esimerkiksi kielen alkeiden opiskeluun ja kommunikointiin tilanteissa, joissa yhteistä kieltä ei vielä ole. Sanastoja voi myös muokata. Teemat: fraasit ja kielet, henkilöt, tekemiset, terveys, hygienia, kehonosat, aika, adjektiivit, paikat, ruoka (yleinen), kasvikset, juomat, esineet ja vaatteet. Materiaalit on koottu ja muokattu Papunetin kommunikointikansioiden pohjalta Kommunikaatiokansioita turvapaikanhakijoille
-vapaaehtoisprojektissa (Nadja Kasinskaja).

Kuvasanasto maahanmuuttajalapsille

Kuten edellinen sivusto, mutta suunnattu erityisesti lapsille. Teemoista lisäksi kuluvälineet ja eläimet. Materiaalit on koottu ja muokattu Papunetin kommunikointikansioiden pohjalta Kommunikaatiokansioita turvapaikanhakijoille
-vapaaehtoisprojektissa (Nadja Kasinskaja).

Linkit on kerätty osana Kotopaikka-hankkeen työtä.

Kotopaikka – Kotouttamisen paikalliset prosessit haltuun -hanke 2017-2019 on Jyväskylän ammattikorkeakoulun Ammatillisen opettajakorkeakoulun (hallinnoija), Jyväskylän kristillisen opiston, Jyväskylän palvelualan opiston, Gradia Jyväskylän sekä Suomen Humanistisen ammattikorkeakoulun yhteinen hanke, jota Euroopan sosiaalirahasto rahoittaa.

Lisätietoa www.jamk.fi/kotopaikka

Linkkivinkit-oppaiden linkit on tarkistettu huhtikuussa 2019.
Huomaathan, että linkkeihin on saattanut sen jälkeen tulla muutoksia.